

Chojnacki, Jakub

Ponownie o Rychezie - królowej Polski

Notatki Płockie 36/3-148, 61-63

1991

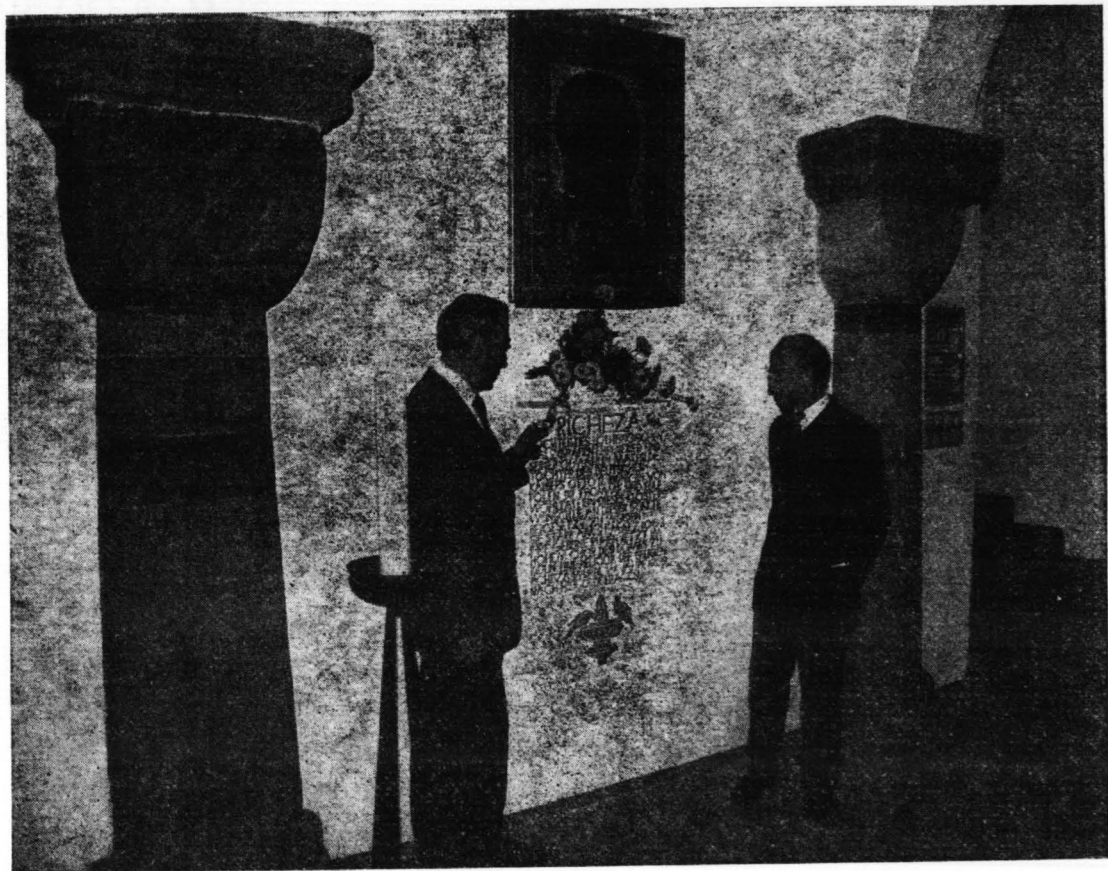
Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PONOWNIE O RYCHEZIE — KRÓLOWEJ POLSKI

W artykule pt. „Jeszcze raz o sarkofagu Rychy — królowej Polski w katedrze kolońskiej” (Notatki Płockie 1989, nr 2/139, s. 59-62) omawiałem czteroletnie starania Zarządu TNP w sprawie zainstalowania na kracie kaplicy św.

Jana w katedrze w Kolonii tabliczki metalowej zawierającej informację w języku niemieckim i polskim opracowaną w Towarzystwie Naukowym Płockim.

10 listopada 1987. Brauweiler k/Kolonii. Romańska krypta w byłym klasztorze Benedyktynów ufundowanym przez rodziców Rychy z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej. W tej krypcie Rychy życzyła sobie być pochowaną. Od lewej strony Jakub Chojnacki — prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego i p. Heinz Scholz z Kolonii, przewodnik po katedrze, który dnia 17 października 1984 r. wskazał mi w Katedrze kolońskiej w kaplicy św. Jana sarkofag Rychy.

Artykuł w „Notatkach” ilustrowany był 5 fotografiami. Niedawno otrzymałem z Republiki Federalnej Niemiec od panów Heinz Scholz z Kolonii i prezesa Towarzystwa Historycznego i Krajoznawczego w Pulheim — Brauweiler p. Petera Schreiner — k/Kolonii fotografie, które pragnę Czytelnikom — w nawiązaniu do w/w artykułu — przedstawić.

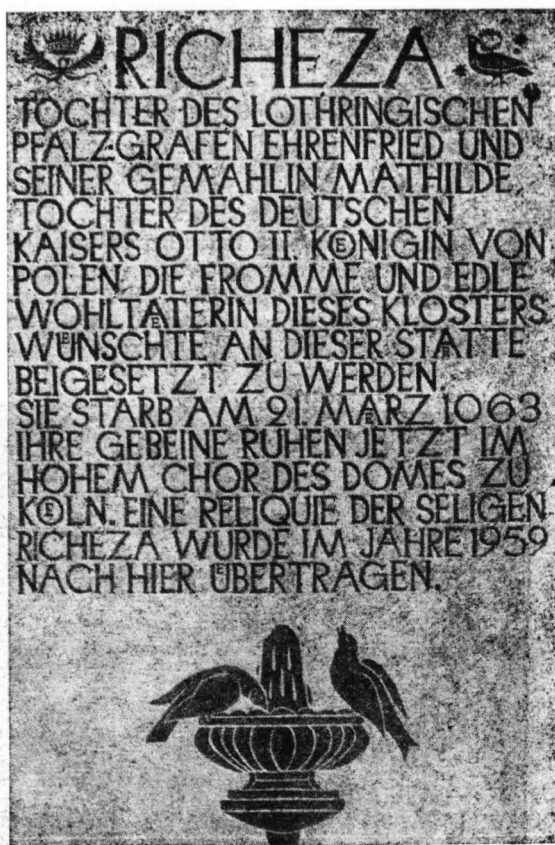
Przypominam, iż Rychyza (ur. ok. 995, zmarła 21 marca 1063 r.), córka Ezona Ehrenfrieda, palatyna Lotaryngii, żona króla polskiego Mieszka II, okresowo sprawowała władzę monarchszą, stąd znajduje się — jako jedna z czterech

kobiet — w poczcie 44 władców (monarchów) w Polsce Przedzoborowej (963 — 1795). Jej synem był Kazimierz I (Karol) Odnowiciel (Restaurator Poloniae) urodzony w Krakowie 25 lipca 1016 r., czwarty historyczny władca Polski.

Kaplica św. Jana w Katedrze w Kolonii. Z prawej strony widoczny skromny sarkofag królowej Ryczezy znajdujący się w tym miejscu od 1817 roku. Tu modlił się w dniu 22 września 1978 roku ówczesny metropolita krakowski, kardynał Karol Wojtyła. Na kracie tabliczka informacyjna z tekstem niemieckim i polskim zawieszona po 4 latach starań Zarządu TNP w początku stycznia 1989 r. (vide: kwartalnik „Notatki Płockie” 1989, nr 2/139, s. 61).

RICHEZA
 TOCHTER DES LOTHRINGISCHEN
 PFALZGRAFEN EHRENFRIED UND
 SEINER GEMAHLIN MATHILDE
 TOCHTER DES DEUTSCHEN
 KAISERS OTTO II. KÖNIGIN VON
 POLEN. DIE FROMME UND EDLE
 WOHLTATERIN DIESES KLOSTERS
 WÜNSCHTE AN DIESER STATTE
 BEIGESETZT ZU WERDEN.
 SIE STARB AM 21. MÄRZ 1063
 IHRE GEBEINE RUHEN JETZT IM
 HOHEM CHOR DES DOMES ZU
 KÖLN. EINE RELIQUIE DER SELIGEN
 RICHEZA WURDE IM JAHRE 1959
 NACH HIER ÜBERTRAGEN.

Napis na powyższym zdjęciu — pod obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej — w tłumaczeniu mgr Stanisława Łyłki z Małachowianki brzmi:

Rycheza

Córka palatyna lotaryńskiego Ehrenfrieda i jego małżonki Matyldy, córki cesarza niemieckiego Ottona II. Królowa Polski, pobożna i szlachetna dobrodziejka tego klasztoru, życzyła sobie być pochowaną w tym miejscu. Zmarła 21 marca 1063 roku. Jej prochy spoczywają teraz w wysokim chórze katedry w Kolonii. Relikwia błogostawionej Ryczezy została tu przeniesiona w 1959 roku.

foto: Peter Schreiner z Brauweiler

3 maja 1987 r. Muzeum Mazowieckie w Płocku. Na tle portretu Rychezy namalowanego w 1891 r. przez Wojciecha Gersona (1831-1901) pt. „Ryksa — dumna królowa” dr Aleksander Krawczuk, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego — minister Kultury i Sztuki udziela wywiadu Telewizji Polskiej. Portret ten do 1950 r. stanowił własność Towarzystwa Naukowego Płockiego, a po przejęciu naszego Muzeum „w zarząd i użytkowanie państwa” znajduje się w zbiorach państwowego Muzeum Mazowieckiego.

KOMUNIKAT SEMINARIUM DOKTORANCKIEGO w TNP

18 lipca 1991 roku w sali im. Wojciecha Bruźnińskiego Pałacu Kazimierzowskiego Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej przedstawionej przez lek. wet. JANA PRZEDPEŁSKIEGO.

Tematem rozprawy była — „Martyrologia i heroizm Żydów płockich w latach drugiej wojny światowej”.

Promotorem pracy był prof. dr JERZY TO-

MASZEWSKI z Uniwersytetu Warszawskiego, a recenzentami: prof. dr MARIAN FUCHS z Żydowskiego Instytutu Historycznego i prof. dr ZYGMUNT HEMMERLING z Uniwersytetu Warszawskiego.

W wyniku przeprowadzonej obrony Jan Przedpełski otrzymał stopień doktora nauk humanistycznych.

Sekretarz Seminarium
mgr KAZIMIERZ URBAŃSKI